

معمای آقای ریپلی

به ضمیمه مختصری درباره نویسنده و نوشته هایش

پاتریشیا های اسمیت

فرزانه طاهری

تام به پشت سرش نگاه کرد و دید که مرد از «قفس سبز» بیرون آمده، به طرف او می‌آید. تام قدم‌ها را تندتر کرد. شکی نبود که مرد به دنبال اوست. تام پنج دقیقه پیش متوجهش شد که سر میز نشسته بود و با دقت نگاهش می‌کرد، انگار او هنوز نه کاملاً که تقریباً مطمئن شده بود. اما تام آنقدر او را مطمئن دیده بود که به عجله مشروبش را سر بکشد، حساب میز را بدهد و بیرون بیاید.

در تقاطع خیابان، تام خیز برداشت و دوان دوان از خیابان پنجم گذشت. کافه رائول همانجا بود. چطور است که خطر کند و برای مشروب بعدی به آن جا برود؟ سرنوشت را امتحانی کند و از این حرف‌ها؟ یا بیندازد توی خیابان پارک و سعی کند که در درگاه تاریک خانه‌ها از او پنهان شود؟ وارد کافه رائول شد.

همان‌طور که سلانه‌سلانه به طرف چارپایه‌ای خالی در جلو پیشخان می‌رفت، از سر عادت دور و برش را نگاه کرد که ببیند آشنایی می‌بیند یا نه. مرد تنومند موسرخی که همیشه اسمش را فراموش می‌کرد با دختری موبور پشت میزی نشسته بود. مرد موسرخ دستی تکان داد و تام در جواب دستش را با بی‌حالی بالا برد. پایی روی چارپایه سراند و انگار که حریفی را به مبارزه می‌طلبید رو به در کرد اما خوب معلوم بود تظاهر به بی‌خیالی می‌کند.

به متصدی بار گفت: «لطفاً جین و تونیک.»

یعنی ممکن بود یک‌چنین آدمی را دنبالش فرستاده باشند؟ خودش بود، نبود، بود؟ قیافه‌اش اصلاً شبیه مأمورهای پلیس یا کارآگاه‌ها نبود. شبیه سرمایه‌دارها بود، یا پدر کسی، خوشلباس بود و خوبخورده، موهای شقیقه‌هایش جوگندمی بود و حالتی مردد داشت. یعنی ممکن بود چنین آدمی را برای چنین کاری بفرستند تا مثلاً سر صحبت را توی کافه با آدم باز کند و بعد، بنگ! - دستی روی شانه آدم بگذارد و با دست دیگر هم نشان پلیسی‌اش را رو کند: تمام ریپلی، تو بازداشتی. تمام به در نگاه کرد. و آمد. دوروبرش را نگاه کرد، او را دید و فوراً نگاهش را دزدید. کلاه حصیری‌اش را برداشت و جایی جلو خم پیشخان نشست.

یعنی چی از جانش می‌خواست؟ قطعاً از آن آدمهای عوضی نبود، دومین بار بود که این فکر به مغز تمام خطور می‌کرده، اما حالا مغز معذبس چرخی زد و خود کلمه را پیدا کرد، انگار که کلمه می‌توانست حفظش کند، چون ترجیح می‌داد که مرد عوضی باشد اما پلیس نباشد. اگر عوضی بود می‌توانست خیلی راحت بگوید: «نه، ممنون» و لبخندی بزند و راهش را بکشد و برود. تمام روى چارپایه عقب سرید و به خودش دل و جرئت داد.

تمام دید که مرد به متصدی بار با دست علامت داد که فعلاً چیزی نمی‌خواهد و از آن طرف پیشخان به سوی او آمد. بله، تمام شد! تمام خیره به او نگاه می‌کرد، کاملاً بی‌حس شده بود. فکر کرد، بیشتر از ده سال که نمی‌توانند برای آدم بیرونند. شاید هم پانزده، اما اگر خوش‌رفتاری کند - همین که مرد لب از لب برداشت تا حرف بزند، احساس دردنگ پشیمانی شدید گریبان تمام را گرفت.

«عذر می‌خواهم، شما تمام ریپلی هستید؟»

«بله.»

«من هربرت گرین لیف هستم. پدر ریچارد گرین لیف.» اگر اسلحه‌ای به طرفش نشانه رفته بود آن‌قدر گیجش نمی‌کرد که این حالت چهره‌اش.